

KYTS 7.3 PRAJAVAM VAA ETENA YANTI - KRISHNA YAJURVEDA TAITTIRIYA SAMHITA PATHA

kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya saṃhitāyāṃ saptamakāṇḍē tṛtīyaḥ praśnaḥ -
satrajātanirūpaṇaṃ

ō-nnamaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ,
śrī gurubhyō namaḥ □ ḥariḥ ōm □

prajavaṃ vā ētēnā yanti ya-ddāśamamahāḥ pāpāvahīyaṃ vā ētēnā bhavanti ya-
ddāśamamahāryō vai prajavaṃ yaṭāmapāthēna praṭipadyātē ya-ssthāṇugṃ hanti yō
bhrēṣa-nnyētī sa hīyatē sa yō vai dāśamē-‘hānavivākyā upahanyatē sa hīyatē tasmā
ya upāhatāya vyāḥa tamēvānvārabhya samāsñutē-‘thā yō vyāḥa sa [vyāḥa saḥ, hīyatē
tasmā-ddāśamē] 1

hīyatē tasmā-ddāśamē ‘hānavivākyā upāhatāya na vyuchyamathō khalvāhuryajñasya
vai samṛddhēna dēvā-ssūvargaṃ lōkamāyan yajñasya vyṛddhēnāsūrā-nparā-
‘bhāvayanti ya-tkhalu vai yajñasya samṛddha-nta-dyajāmānasya yadvyṛddha-
ntadbhrātṛvyasya sa yō vai dāśamē-‘hānavivākyā upahanyatē sa ēvāti rēchayati tē
yē bāhyā dṛśīkava- [yē bāhyā dṛśīkavaḥ, syustē vi] 2

-ssyustē vi brūyuryadi tatra na vīndēyū-rantassadaśā-dvyuchyaṃ yadi tatra na
vīndēyū-rgṛhapātinā vyuchya-ntadvyuchyā-mēvāthā vā ēta-thsārparājñīyā ṛgbi-
sstūvantayaṃ vai sarpātō rājñī yadvā aśyā-ñki-ñchārchanti yadānṛchu-stēnēyagṃ
sārparājñī tē yadēva ki-ñchā vāchā ”nṛchurya-dātō-‘ddhyārchitāra- [-dātō-
‘ddhyārchitāraḥ, tadubhaya-māptvā] 3

-stadubhaya-māptvā ‘varuddhyō-ttiṣṭhāmētī tābhīrmanāsā stuvatē na vā
īmāmāśvarathō nā-‘śvatarīraṭha-ssadyaḥ paryāptumarhati manō vā īmāgṃ sadyaḥ
paryāptumarhati maṇaḥ parībhavitumathā brahmā vadanti parimitā vā ṛchāḥ
parimitāni sāmāni parimitāni yajūgṣyathaitasyajivāntō nāsti ya-dbrahma ta-tpratigrṇata
ā chākṣīta sa pratigraḥ □ 4 □

(vyāḥa sa - dṛśīkavō - ‘rchitāraḥ - sa - ēkā-ñcha) (a. 1)

brahmaṇvādinō vadanti ki-ndvādaśāhasyā prathamēnā-‘hnartvijāṃ yajāmānō vṛṅkta itī
tējā indriya-miti ki-ndvitīyēnēti prāṇā-nannādyā-miti ki-ntrtīyēnēti trīṇimā-~ṃllōkā-niti

ki-ñcháturthēnēti chatuṣpadaḥ paśū-niṭi ki-mpañchamēnēti pañchākṣarā-mpañkti-miṭi
kiḡṃ ṣaṣṭhēnēti ṣa-ḍṛtūniṭi kiḡṃ sāptamēnēti sāptapādāḡṃ śakvārīmiṭi [śakvārīmiṭi,
ki-māṣṭamēnētyaṣṭākṣarā-] 5

ki-māṣṭamēnētyaṣṭākṣarā-ṅāyātrī-miṭi ki-nnāvamēnēti trivṛtagg stōma-miṭi ki-
ndāśamēnēti daśākṣarāṃ vijājamīti kimēkādaśēnētyekādaśākṣarā-ntriṣṭubha-miṭi ki-
ndvādaśēnēti dvādaśākṣarā-ñjagātī-mityētāvadvā āsti yāvā-dēta-dyāvā-dēvā-’stī ta-
dēśāṃ vṛñktē □ 6 □

(śakvārīmītyē - kachatvāriḡśachcha) (a. 2)

ēṣa vā āptō dvādaśāhō ya-ttrāyōdaśarātra-ssāmānagg hyētadahārya-
tprāyañiyāśchōdayañiyāśchā tryātirātrō bhavati trayā imē lōkā ēśāṃ lōkānāmāptyai
prāṇō vai prāthamō-’tirātrō vyānō dvītiyō ‘pānastṛtiyāḥ prāṇāpānō-dānēṣvēvā-’nnādyē
prati tiṣṭhanti sarva-māyū-ryanti ya ēvaṃ ~ṃvidvāḡśā-strayōdaśarātra-māsātē
tadāhu-rvāgvā ēśā vitātā [vitātā, ya-ddvādaśāhastām-] 7

ya-ddvādaśāhastām vichChīndyū-ryanmaddhyē ‘tirātra-ñkuryu-rūpadāsūkā ḡrhapātē-
rvā-khsyā-dupariṣṭā-chChandōmāñā-mmahāvṛata-ñkūrvanti santātā-mēva vāchā-mavā
rundhātē-’nūpadāsūkā ḡrhapātē-rvāḡ-bhāvati paśavō vai Chāndōmā annā-
mmahāvṛataṃ yadupariṣṭā-chChandōmāñā-mmahāvṛata-ñkūrvanti paśuṣū
chāivānnādyē chā prati tiṣṭhanti □ 8 □

(vitātā - trichātvarīḡśachcha) (a. 3)

ādītyā ākāmayantō-bhayōrlōkayōr ṛddhnuyāmēti ta ēta-ñchaturdaśarātra- māpaśya-
ntamā-’hāra-ntēnāyajanta tatō vai ta ubhayō-rlōkayō-rārdhnuvannaṣmiggśchā-
muṣmiggśchā ya ēvaṃ vidvāḡśā-śchaturdaśarātramāsāta ubhayōrēva lōkayōr.
ṛddhnuvantyāsmiggśchā-muṣmiggśchā chaturdaśarātrō bhāvati sāpta ḡrāmyā
ōśādhaya-ssāptā-’raṇyā ubhayīṣāmvāruddhyaḡ ya-tpārāchīnāni pṛṣṭhāni [pṛṣṭhāni,
bhavāntyāmu-] 9

bhavāntyāmu-mēva tai-rlōka-mābhi jāyanti ya-tpratīchīnāni pṛṣṭhāni bhavāntīma-mēva
tai-rlōka-mābhi jāyanti trayastriḡśau mādhyāta-ssōmāu bhavata-ssāmṛājyamēva
gāchChāntyadhirājau bhāvatō-’dhirājā ēva sāmānāñā-mbhavāntyatirātrā-vaḡhitō
bhavataḥ pariḡrḡhītyai □ 10 □

(pṛṣṭhāni - chatuṣtriḡśachcha) (a. 4)

prajāpāti-ssuvarḡṃ lōkamā-tta-ndēvā anvāya-ntāñādītyāśchā paśavaśchā-’nvāya-ntē
dēvā ābruvaṇ. yā-npaśū-nupājīviṣmā ta imē ‘nvāḡmā-nniṭi tēbhya ēta-
ñchaturdaśarātra-mpratyaūha-nta ādītyāḥ pṛṣṭhai-ssuvarḡṃ lōkamā-’rōha-
ntryāḡhābhyā-māsmi-~ṃllōkē paśū-npratyaūha-npṛṣṭhai-rādītyā āmuṣmi-~ṃllōka
ārdhnūva-ntryāḡhābhyā-māsmi- [ārdhnūva-ntryāḡhābhyā-māsmi, lōkē paśavō] 11

~ṃllōkē paśavō ya ēvaṃ vidvāgṃsā-śchaturdaśarātramāsāta ubhayōrēva lōkayōr
ṛddhnuvantyaṣmiggśchā-muṣmiggścha pṛṣṭhai-rēvā-'muṣmi-~ṃllōka ṛddhnuvanti
tryahābhyā-maśmi-~ṃllōkē jyōti-rgaurāyu-riti tryahō bhavatīyaṃ vāva jyōti-ṛantarīkṣa-
ṅgau-ṛasā-vāyū-ṛimā-nēva lōkā-nabhyārōhanti ya-danyataḥ pṛṣṭhāni syurvividhagga
syānmaddhyē pṛṣṭhāni bhavanti savivadhaṭvāyau- [savivadhaṭvāyā, ōjō vai] 12

-jō vai vīryā-mprṣṭhānyōjā ēva vīryā-mmaddhyatō dādhatē bṛha-drathantaṛābhyāṃ
yantīyaṃ vāva rāthantāra-maśau bṛha-dābhyā-mēva yantyathō anayō-rēva prati
tiṣṭhantyeṭē vai yajñasyā-'ñjaśyānī sṛutī tābhyā-mēva sūvargaṃ lōkaṃ yanti
parāmchō vā ētē sūvargaṃ lōka-mabhyārōhanti yē pārāchīnāni pṛṣṭhānyūpayanti
pṛtya-ntryahō bhāvati pṛtyavarūḍhyā athō pratiṣṭhityā ubhayō-rlōkayōr ṛddhvō-
ttiṣṭhanti chatūrdaśaitā-stāsāṃ yā daśa daśākṣarā vīrāḍannāṃ vīrā-ḍvīrājaiivā-
'nnādyā-mavā rundhatē yāśchatāsra-śchatāsrō diśō dīkṣvēva prati tiṣṭhantyatirātrā-
vaḥhitō bhavataḥ pariḡrḥītyai □ 13 □

(ārdhnuva-ntryahābhyāmaśmīn - sāvivadhaṭvāyā - pratiṣṭhatyā - ēkātrigṃśachcha) (a. 5)

indrō vai saḍṛ-ndēvatābhirāsī-thsa na vyāvṛtāmagachChā-thsa prajāpātīmupādḥāva-
ttasmā ēta-mpañchadaśarātra-mprāyāchChā-ttamā-'hāra-ttēnāyajataḥ tatō vai sō-
'nyābhi-rdēvatābhi-rvyāvṛtā-magachChādyā ēvaṃ vidvāgṃsāḥ pañchadaśarātra-
māsātē vyāvṛtā-mēva pāpmanā bhrātṛvyēṇa gachChanti jyōti-rgaurāyu-riti tryahō
bhavatīyaṃ vāva jyōti-ṛantarīkṣa- [jyōti-ṛantarīkṣam,] 14

-ṅgau-ṛasā-vāyū-rēṣvēva lōkēṣu prati tiṣṭhantyasātraṃ vā ētadya-dāChandōmaṃ
yachChāndōmā bhavānti tēnā śatra-ndēvatā ēva pṛṣṭhairavā rundhatē paśū-
ñChāndōmai-rōjō vaāvai vīryā-mprṣṭhāni paśavā-śChandōmā ōjāsyēva vīryē paśuṣu
prati tiṣṭhanti pañchadaśarātrō bhāvati pañchadaśō vajrō vajrāmēva bhrātṛvyēbhyah
pra hārantyatirātrā-vaḥhitō bhavata indriyasya pariḡrḥītyai □ 15 □

(āntarīkṣa-mindriyasyai-kāñcha) (a. 6)

indrō vai śīthīla ivā-'pratiṣṭhita āsī-thsō-'sūrēbhyō-'bibhē-thsa prajāpātīmupā-'dhāva-
ttasmā ēta-mpañchadaśarātraṃ vajra-mprāyāchChā-ttēnāsūrā-nparābhāvyā vijitya
śriyāmagachChadagniṣṭutā pāpmāna-nnirādhata pañchadaśarātrēṇaujō
balāmindriyaṃ vīryāmātmannādhatta ya ēvaṃ vidvāgṃsāḥ pañchadaśarātramāsātē
bhrātṛvyānēva pārābhāvyā vijitya śriyā-ṅgachChantyagniṣṭutā pāpmāna-nni-
[pāpmāna-nniḥ, daḥantē pañchadaśarātrēṇaujō] 16

-rdāhantē pañchadaśarātrēṇaujō balā-mindriyaṃ vīryā-mātma-ndādhatta ētā ēva
paśavyāḥ pañchadaśa vā ārdhamāsasya rātrāyō-'rdhamāśāśa-śśamvathsara āpyatē
śamvathsara-mpaśavō-'nu pra jāyantē tasmā-tpaśavyā ētā ēva sūvargyāḥ pañchadaśa
vā ārdhamāsasya rātrāyō-'rdhamāśāśa-śśamvathsara āpyatē śamvathsara-śśūvargō
lōkastasmā-thsūvargyā jyōti-rgaurāyu-riti tryahō bhavatīyaṃ vāva jyōti-ṛantarīkṣa- [-

--ṃllōka-mābhyārōhanti yadanyatāḥ pṛṣṭhāni syurvividhagg syānmaddhyē pṛṣṭhāni bhavanti savivadhaṭvāyaujō vai vīryā-mṛṣṭhānyōjā ēva vīryā-mmaddhyaṭō dādhatē bṛha-drathantaṛābhyāṃ yantīyaṃ vāva rāthantaṛamaṣau bṛhadābhyāmēva yantyathō ānayōrēva prati tiṣṭhantyētē vai yajñasyāmṣāyānī sṛutī tābhyāmēva sūvaṛgaṃ lōkaṃ yānti parāmchō vā ētē sūvaṛgaṃ ~ṃllōkamābhyārōhanti yē pārāchīnāni pṛṣṭhānyūpaṃyanti praṭya-ntryaḥ bhāvati praṭyavārūḍhya athō pratiṣṭhityā ubhayōrlōkayōr. ṛddhvō-ttiṣṭhantyatirātrāvābhitō bhavatō brahmavarchāsa-syānnādyāsyā pariḡṛhītyai □ 24 □

(vr̥ñjatē brahma chā-nnā-ñcha - suvaṛga - mētē sūvaṛgaṃ - trayōvigṃsatischa) (a. 9)

āsāvādityō-'smi-~ṃllōka āsī-tta-ndēvāḥ pṛṣṭhaiḥ pariḡṛhyā suvaṛgaṃ lōkamāgamaya-nparaīravastā-tparyāgr̥ṇa-ndivākīrtiyēna suvaṛgē lōkē pratyāsthāpaya-nparaīḥ parastā-tparyāgr̥ṇa-npṛṣṭhairupāvārōhantṣa vā āsāvādityō-'muṣmi-~ṃllōkē paraīrubhayataḥ pariḡṛhītō ya-tpṛṣṭhāni bhavānti suvaṛgamēva tairlōkaṃ yajāmānā yānti paraīravastā-tparī gr̥ṇanti divākīrtiyēna [divākīrtiyēna, suvaṛgē lōkē prati] 25

suvaṛgē lōkē prati tiṣṭhanti paraīḥ parastā-tparī gr̥ṇanti pṛṣṭhairupāvārōhanti ya-tparē parastānna syuḥ parāmcha-ssuvaṛgā-llōkāniṣpādyēraṇ. yadavastānna syuḥ prajā nirdāhēyurābhitō divākīrtiyā-mparāssāmānō bhavanti suvaṛga ēvainā-~ṃllōka ubhayataḥ parī gr̥ṇanti yajāmānā vai divākīrtiyagṃ saṃvathsaraḥ parāssāmānō-'bhitō divākīrtiyā-mparāssāmānō bhavanti saṃvathsara ēvōbhayataḥ [ēvōbhayataḥ, prati tiṣṭhanti] 26

prati tiṣṭhanti pṛṣṭhaṃ vai divākīrtiyā-mpārśvē parāssāmānō 'bhitō divākīrtiyā-mparāssāmānō bhavanti tasmāḍābhitāḥ pṛṣṭha-mpārśvē bhūyīṣṭhā grahā gr̥hyantē bhūyīṣṭhagṃ śasyatē yajñasyaiva tanmāddhyaṭō grānṭhi-ṅgrāthnāntyavisragṃsāya sapta gr̥hyantē sapta vai śīrṣaṇyāḥ prāṇāḥ prāṇānēva yajāmānēsu dadhaṭi ya-tpārāchīnāni pṛṣṭhāni bhavāntyamumēva tai-rlōkamābhyārōhanti yadīmaṃ lōka-nna [yadīmaṃ lōka-nna, praṭyava-rōhēyū-rudvā] 27

praṭyava-rōhēyū-rudvā mādyēyuryajāmānāḥ pra vā mīyēraṇ. ya-tpṛātīchīnāni pṛṣṭhāni bhavāntīma-mēva tairlōka-mpraṭyavārōhantiyathō āsminnēva lōkē prati tiṣṭhantyanūnmādāyēndrō vā aprātiṣṭhita āsī-thsa prajāpāṭi-mupādhāva-ttasmā ēta-mēkavigṃsātirātra-mprāyāchChā-ttamā-'hāra-ttēnāyajataḥ tatō vai sa pratyātiṣṭhadyē bāhuyājīnō 'prātiṣṭhitā- ['prātiṣṭhitāḥ, syusta ēkavigṃsati-] 28

-ssyusta ēkavigṃsati-rātra-māsīra-ndvādāsā māsāḥ pañchartava-strayā imē lōkā āsāvāditya ēkavigṃsā ētāvāntō vai dēvalōkāstēṣvēva yāthā pūva-mprati tiṣṭhantyaśāvādityō na vyārōchataḥ sa prajāpāṭi-mupādhāva-ttasmā ētamēkavigṃsātirātra-mprāyāchChā-ttamā-'hāra-ttēnāyajataḥ tatō vai sō 'rōchataḥ ya ēvaṃ vidvāgṃsā ēkavigṃsātirātra-māsātē rōchānta ēvaikavigṃsātirātrō bhāvati rugvā

vanāspatīnudubamrēṇōrjā-ṅāyatryā Chandāgṃsi trivṛtā stōmā-nbrāhmaṇēṇa
vāchām □ 35 □

(brāhmaṇēnai - kā-ñcha) (a. 14)

svāhā-”dhimādhītāya svāhā svāhā-”dhīta-mmanāsē svāhā svāhā manāḥ prajāpātayē
svāhā kāya svāhā kasmai svāhā katamasmai svāhā ‘dītyai svāhā ‘dītyai maḥyaī svāhā-
‘dītyai sumṛḍīkāyā svāhā sarāsvatyai svāhā sarāsvatyai bṛḥatyai svāhā sarāsvatyai
pāvākāyā svāhā pūṣṇē svāhā pūṣṇē prāpathyāya svāhā pūṣṇē ṇarandhiṣāya svāhā
tvaṣṭrē svāhā tvaṣṭrē turīpāya svāhā tvaṣṭrē pururūpāya svāhā viṣṇāvē svāhā viṣṇāvē
nikhuryapāya svāhā viṣṇāvē nibhūyapāya svāhā sarvāsmā svāhā □ 36 □

(pururūpāya svāhā - daśā cha) (a. 15)

daḍbhya-ssvāhā hanūbhyāg svāhōṣṭhābhyāg svāhā mukhāya svāhā nāsikābhyāg
svāhā ‘kṣībhyāg svāhā karṇābhyāg svāhā pāra ikṣavō-‘vāryēbhyāḥ pakṣmābhyā-
ssvāhā ‘vāra ikṣavāḥ pāryēbhyāḥ pakṣmābhyā-ssvāhā śīrṣṇē svāhā bhrūbhyāg svāhā
lalāṭāya svāhā mūrdhnē svāhā maṣṭīskāya svāhā kēśēbhyā-ssvāhā vahāya svāhā
grīvābhyā-ssvāhā skandhēbhyā-ssvāhā kīkāśābhyā-ssvāhā pṛṣṭībhyā-ssvāhā pājasyāya
svāhā pārsvābhyāg svāhā- [] 37

-‘gṃsābhyāg svāhā dōṣabhyāg svāhā bāhubhyāg svāhā jaṅghābhyāg svāhā
śrōṇībhyāg svāhōrubhyāg svāhā ‘ṣṭhīvadbhyāg svāhā jaṅghābhyāg svāhā bhasadē
svāhā śikhaṇḍēbhyā-ssvāhā vāladhānāya svāhā ”ṇḍābhyāg svāhā śēpāya svāhā
rētāsē svāhā prajābhyā-ssvāhā prajānānāya svāhā paḍbhya-ssvāhā śaphēbhyā-ssvāhā
lōmābhyā-ssvāhā tvachē svāhā lōhitāya svāhā māgṃsāya svāhā snāvābhyā-ssvāhā
‘sthabhyā-ssvāhā majjabhyā-ssvāhā ‘ṅēbhyā-ssvāhā ”tmanē svāhā sarvāsmā svāhā
□ 38 □

(pārsvābhyāg svāhā - majjabhyā-ssvāhā - ṣaṭ chā) (a. 16)

añjyētāya svāhā ‘ñjisakthāya svāhā śītipadē svāhā śītikakudē svāhā śītirandhrāya
svāhā śītipṛṣṭhāya svāhā śītyagṃsāya svāhā puṣpakarṇāya svāhā śītyōṣṭhāya svāhā
śītibhravē svāhā śītibhasadē svāhā śvētānūkāśāya svāhā ‘ñjayē svāhā lalāmāya svāhā
‘śītajñavē svāhā kṛṣṇaitāya svāhā rōhitaitāya svāhā ‘ruṇaitāya svāhēdrśāya svāhā
kīdrśāya svāhā tādrśāya svāhā ṣadrśāya svāhā visādrśāya svāhā susādrśāya svāhā
rūpāya svāhā sarvāsmā svāhā □ 39 □

(rūpāya svāhā - dvē chā) (a. 17)

kṛṣṇāya svāhā śvētāya svāhā piśaṅgāya svāhā sāraṅgāya svāhā ‘ruṇāya svāhā
gaurāya svāhā bābhrahvē svāhā nakulāya svāhā rōhitāya svāhā sōṇāya svāhā śyāvāya
svāhā śyāmāya svāhā pākālāya svāhā surūpāya svāhā ‘nūrūpāya svāhā virūpāya
svāhā sarūpāya svāhā pratirūpāya svāhā śabalāya svāhā kaṃālāya svāhā pṛśñāyē
svāhā pṛśñīsakthāya svāhā sarvāsmā svāhā □ 40 □

(kṛṣṇāya - ṣaṭchātvarigṃśat) (a. 18)

ōṣādhībhyā-ssvāhā mūlēbhya-ssvāhā tūlēbhya-ssvāhā kāṇḍēbhya-ssvāhā valśēbhya-
ssvāhā puṣpēbhya-ssvāhā phalēbhya-ssvāhā gṛhītēbhya-ssvāhā 'gṛhītēbhya-ssvāhā
'vāpānēbhya-ssvāhā śayānēbhya-ssvāhā sarvāsmaj svāhā □ 41 □

(ōṣādhībhyā - śchatūrvigṃśatiḥ) (a. 19)

vanāspatībhyā-ssvāhā mūlēbhya-ssvāhā tūlēbhya-ssvāhā skandhōbhya-ssvāhā
śākhābhya-ssvāhā paṇḍēbhya-ssvāhā puṣpēbhya-ssvāhā phalēbhya-ssvāhā
gṛhītēbhya-ssvāhā 'gṛhītēbhya-ssvāhā 'vāpānēbhya-ssvāhā śayānēbhya-ssvāhā
śiṣṭāyā svāhā 'tīśiṣṭāyā svāhā pariśiṣṭāyā svāhā sagṃśiṣṭāyā svāhō-chChīṣṭāyā svāhā
rīktāyā svāhā 'rīktāyā svāhā prarīktāyā svāhā sagṃrīktāyā svāhō -drīktāyā svāhā
sarvāsmaj svāhā □ 42 □

(vanāspatībhyāḥ - ṣaṭ chātvarigṃśat) (a. 20)

*(prajāvaṃ - brahmavādīnaḥ ki - mēṣa vā āpta - ādityā ubhayōḥ - prajāpātīranvāya -
nnindrō vai saḍṛṃ - mindrō vai śīthīlaḥ - prajāpātīrakāmayatā 'nnādaḥ - sā vīrāḍa -
sāvādītyō - 'rvāṃ - bhūta - mā mē - 'gninā -svāhā-'dhin - daḍbhyō-' - űjyētāyā -
kṛṣṇā - yauṣādhībhyō - vanāspatībhyō - vigṃśatiḥ)*

*(prajāvaṃ - prajāpātī - ryadāChandōmaṃ - tē huvē savā-'ha - mōṣādhībhyō -
dvichātvarigṃśat)*

(prajāvaṃ, sarvāsmaj svāhā)

□ harīḥ ōm □

□ kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya saṃhitāyāṃ saptamakāṇḍē tṛtīyaḥ praśna-ssamāptaḥ □